

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

ЗАСОБИ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ТЕКСТАХ В'ЄТНАМСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА

Кваліфікаційна робота

освітнього ступеня «бакалавр»

студентки IV курсу

освітньої програми

В'єтнамська мова і література та

переклад, французька мова

спеціальність – 035.061 Філологія

(східні мови та літератури,

переклад включно), перша – в'єтнамська)

Олександр Романівни БРУНЕЦЬ

Науковий керівник:

к. філол. н., с. н. с. Вікторія МУСІЙЧУК

«Допущено до захисту»

Протокол засідання

кафедри мов і літератур Далекого Сходу

та Південно-Східної Азії

протокол №16 від «28» травня 2025 року

завідувач кафедри _____ (підпис)

д. філол. н., доц. Наталя ІСАЄВА

КИЇВ – 2025

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ABSTRACT	5
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ТЕКСТАХ В'ЄТНАМСЬКИХ ОНЛАЙН- МЕДІА	10
1.1. Експресивність як лінгвістичне явище.....	10
1.2. Класифікація засобів експресивності.....	12
1.3. Особливості текстів онлайн-медіа як об'єкта лінгвістичного дослідження.....	16
1.4. В'єтнамська мова в медіапросторі: загальна характеристика.....	19
Висновки до першого розділу	23
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ТЕКСТАХ В'ЄТНАМСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА	26
2.1. Аналіз експресивних засобів у газеті «Tuổi Trẻ».....	26
2.2. Аналіз експресивних засобів у порталі «BBC Tiếng Việt».....	31
2.3. Аналіз експресивних засобів у газеті «Thanh Niên».....	35
Висновки до другого розділу	41
ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45

АНОТАЦІЯ

Брунець О. Р. Засоби експресивності у текстах в'єтнамських онлайн-медіа. Бакалаврська робота. Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2025 р.

Бакалаврська робота присвячена дослідженню засобів експресивності у текстах в'єтнамських онлайн-медіа. Актуальність дослідження полягає у вивченні мовних та стилістичних прийомів, які формують емоційне та оцінне забарвлення медіатекстів, що відображають специфіку сучасного в'єтнамського медіапростору. Такий підхід дозволяє поєднати лінгвістичний, стилістичний та прагматичний аналіз для комплексного розуміння феномену експресивності.

Об'єктом дослідження є сучасні онлайн-медіатексти в'єтнамських та міжнародних медіаресурсів. Предметом дослідження виступають мовні засоби та стилістичні прийоми, що використовуються для вираження експресії у медіатекстах різних жанрів.

Метою дослідження є визначення класифікації засобів експресивності та їхній аналіз на прикладі реальних медіатекстів із урахуванням жанрових особливостей, цільової аудиторії та соціокультурного контексту.

Завдання дослідження полягає у систематизації теоретичних основ експресивності, визначенні типів експресивних засобів, аналізі особливостей в'єтнамської мови в медіапросторі, а також у практичному виявленні та класифікації експресивних засобів у текстах в'єтнамських онлайн-медіа.

Робота складається з двох розділів: теоретичного, що охоплює поняття експресивності, класифікацію засобів експресивності та особливості медіатекстів; і практичного, де проведено аналіз конкретних текстів із виявленням і класифікацією експресивних засобів.

У роботі застосовано описовий, стилістичний, лінгвістичний та прагматичний аналізи, що забезпечили глибоке дослідження мовних засобів експресивності в сучасних медіатекстах. Такий комплексний підхід має наукову новизну і доцільний для дослідження медіалінгвістичних явищ у в'єтнамському контексті.

За результатами дослідження встановлено, що експресивність у в'єтнамських онлайн-медіа є багатогранним явищем, представленим через лексичні, морфологічні, синтаксичні та стилістичні засоби. Кожне медіа використовує індивідуальний стиль експресії, що залежить від жанру, цільової аудиторії та соціокультурних чинників. Експресивні засоби виконують не лише емоційну функцію, а й служать потужним інструментом комунікативного впливу на читача.

Ключові слова: *експресивність, в'єтнамські онлайн-медіа, медіатекст, стилістичні засоби, лінгвістичний аналіз, комунікативний вплив, жанрова специфіка, прагматика.*

ABSTRACT

Brunets O. Means of expressiveness in the texts of Vietnamese online media. Bachelor thesis. Taras Shevchenko Kyiv National University, Kyiv, 2025.

The bachelor's thesis is devoted to the study of means of expressiveness in Vietnamese online media texts. The relevance of the research lies in the investigation of linguistic and stylistic devices that form the emotional and evaluative coloring of media texts, reflecting the specifics of the contemporary Vietnamese media space. This approach combines linguistic, stylistic, and pragmatic analysis for a comprehensive understanding of the phenomenon of expressiveness.

The object of the research is contemporary online media texts from Vietnamese and international media sources. The subject of the research consists of linguistic means and stylistic techniques used to convey expressiveness in media texts of various genres.

The aim of the study is to identify the classification of means of expressiveness and to analyze them based on real media texts, taking into account genre characteristics, target audience, and socio-cultural context.

The tasks of the study include systematizing the theoretical foundations of expressiveness, defining types of expressive means, analyzing features of the Vietnamese language in the media space, as well as practically identifying and classifying expressive means in Vietnamese online media texts.

The thesis consists of two chapters: a theoretical one covering the concept of expressiveness, classification of expressive means, and features of media texts; and a practical one where an analysis of specific texts is carried out with identification and classification of expressive means.

The research employs descriptive, stylistic, linguistic, and pragmatic analyses, as well as a comparative method, which ensure an in-depth study of linguistic means of expressiveness in modern media texts. Such a comprehensive approach provides scientific novelty and is appropriate for the study of media linguistic phenomena in the Vietnamese context.

The results of the research demonstrate that expressiveness in Vietnamese online media is a multifaceted phenomenon manifested through lexical, morphological, syntactic, and stylistic means. Each media outlet employs an individual style of expression depending on genre, target audience, and socio-cultural factors. Expressive means perform not only an emotional function but also serve as a powerful tool of communicative influence on the reader.

Keywords: *expressiveness, Vietnamese online media, media text, stylistic devices, linguistic analysis, communicative influence, genre specificity, pragmatics.*

ВСТУП

У сучасному світі, який відзначається стрімким розвитком інформаційних технологій і комунікацій, онлайн-медіа набувають особливої ваги як джерело інформації, впливу на громадську думку та формування культурних уявлень. Особливе значення у цьому процесі має мовна експресивність, що дозволяє передавати емоції, оцінки та суб'єктивне ставлення автора до подій і фактів. У контексті в'єтнамського медіапростору, який активно трансформується під впливом глобалізації та цифровізації, дослідження засобів експресивності у текстах онлайн-медіа є надзвичайно актуальним. Адже саме в медіатекстах сучасної Соціальної Республіки В'єтнам поєднуються традиційні культурні коди й нові лінгвістичні практики, що впливають на сприйняття інформації широкими масами населення.

Актуальність теми визначається потребою глибокого розуміння функцій і особливостей мовної експресії у в'єтнамських онлайн-медіа, які стають провідним засобом комунікації, особливо серед молоді. Експресивність у таких текстах виступає інструментом не лише для інформування, а й для формування певної емоційної реакції, що сприяє підвищенню привабливості контенту та залученню цільової аудиторії. Вивчення експресивних засобів допомагає зрозуміти, якими способами мовлення віддзеркалює соціокультурні реалії, світоглядні установки і цінності сучасного в'єтнамського суспільства.

Серед усталених наукових позицій щодо експресивності в медіа виділяються такі аспекти: по-перше, мовна експресія є складовою комунікативної ефективності тексту, оскільки вона активізує емоційно-вольовий компонент сприйняття; по-друге, засоби експресивності можуть бути різноманітними — від лексичних (емоційно забарвлені слова, інтер'єктиви) до морфологічних, синтаксичних і стилістичних (метафори, гіперболи, повтори, інверсії); по-третє, особливості використання цих засобів у в'єтнамських онлайн-медіа пов'язані з

жанровою специфікою, аудиторією та культурним контекстом. Ці положення становлять основу теоретичного підґрунтя дослідження.

Метою даної бакалаврської роботи є комплексне вивчення і систематизація засобів експресивності у текстах в'єтнамських онлайн-медіа для визначення їх ролі у формуванні комунікативної та емоційної функцій медіатексту.

Для досягнення мети поставлено такі **завдання**: охарактеризувати поняття експресивності та її роль у медіалінгвістиці; проаналізувати класифікацію засобів експресивності, використаних у в'єтнамській мові; дослідити специфіку жанрів в'єтнамських онлайн-медіа та їх вплив на вибір експресивних засобів; здійснити емпіричний аналіз текстів провідних в'єтнамських онлайн-ресурсів для виявлення домінантних мовних прийомів; порівняти стилістичні особливості експресивності в різних типах медіатекстів.

Об'єктом дослідження є в'єтнамські онлайн-медіатексти як сучасна форма комунікації, що містить експресивні мовні одиниці. Предметом дослідження виступають мовні засоби та стилістичні прийоми, що використовуються для реалізації експресивності у в'єтнамських онлайн-медіатекстах.

Методологічна основа роботи спирається на поєднання лінгвостилістичного аналізу, теоретичних положень медіалінгвістики, а також практичних емпіричних досліджень мовних матеріалів. Основними методами дослідження стали контент-аналіз, стилістичний аналіз, а також описовий метод для систематизації отриманих даних.

У роботі було застосовано суцільну вибірку текстів із онлайн-видань, таких як «Thanh Niên», «Tuổi Trẻ», «BBC Tiếng Việt», що дозволяє охопити широкий спектр жанрів і стилів. Теоретична база формується за рахунок аналізу

сучасних наукових джерел, які висвітлюють проблематику експресивності в медіа, лінгвістики та стилістики.

Наукова новизна полягає у комплексному дослідженні експресивності у в'єтнамських онлайн-медіа з урахуванням жанрових особливостей та культурного контексту, що раніше не отримувало системного розгляду в українській лінгвістичній науці. Вперше здійснено класифікацію стилістичних засобів експресивності у медіатекстах В'єтнаму на сучасному емпіричному матеріалі, що дає змогу ширше розуміти мовні механізми емоційного впливу в цифровому просторі.

Структура роботи включає вступ, два розділи теоретичного і практичного характеру, висновки, список використаної літератури та додатки. Обсяг роботи становить 48 сторінок, що відповідає академічним вимогам.

Таким чином, проведене дослідження розкриває мовні і стилістичні особливості експресивності у в'єтнамських онлайн-медіа, надає рекомендації щодо подальшого вивчення даної проблематики та практичного використання отриманих результатів у галузі лінгвістики, мовознавства та культурології.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ТЕКСТАХ В'ЄТНАМСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА

1.1. Експресивність як лінгвістичне явище

Упродовж тривалого часу мовознавці досліджували функціональну природу мови, зосереджуючи увагу не лише на її здатності передавати змістову інформацію, а й на потенціалі відображення емоційного, психологічного й оцінного компонентів людського мислення. Одним із ключових понять у цьому контексті є експресивність — лінгвістична категорія, що охоплює весь спектр мовних засобів, здатних передавати ставлення мовця до дійсності, виражати його почуття, оцінки, емоції та комунікативні інтенції.

Мова, як зазначають дослідники, виконує не лише номінативну, а й експресивну функцію, тобто дає змогу людині вербалізувати внутрішній світ, коментувати навколишню дійсність з огляду на індивідуальний досвід. У такому розумінні експресивність виступає не ізольованим мовним явищем, а інтегральною рисою мовлення, що пронизує різні рівні мовної системи — від фонетики до дискурсу.

Поняття експресивності не має єдиного, усталеного визначення. У різні історичні періоди лінгвісти акцентували на різних її аспектах: емоційності, оцінності, стилістичному забарвленні, індивідуальній мовній творчості. Однією з перших спроб дати комплексне тлумачення терміна була концепція представника Женевської школи Шарля Баллі, який уводить поняття експресивності у теоретичний лінгвістичний обіг як багатовимірну категорію, що охоплює мовні фігури, емоційно насичену лексику, стилістичні прийоми. Згідно з його формулюванням, експресивність — це «властивість, що притаманна індивідуальному мовленню й залежна від ситуації, та у стилістичному аспекті як фігури мови (метафори, порівняння, перифрази тощо)» (Bally, 1966: 129).

Постулат про зв'язок експресивності з мовною індивідуальністю набуває розвитку в працях лінгвістів, які спираються на ідеї В. Фон Гумбольдта. У його філософії мова постає не як статичний продукт, а як процес, динамічна, жива діяльність (*Energeia*), що реалізується в кожному мовленнєвому акті. «Мова розуміється не як продукт діяльності (*Ergon*), а як сама діяльність (*Energeia*)» (Humboldt, 2014 : 27). Такий підхід дозволяє інтерпретувати експресивність як неминучий результат індивідуального мовлення, оскільки кожен мовний акт є унікальним за своєю інтенцією, емоційною наповненістю та структурою.

Значний вплив на сучасне розуміння експресивності мали також представники Празької лінгвістичної школи, зокрема Я. Мукаржовський, який досліджував функціональне розмежування між «автоматизованим» і «актуалізованим» мовленням. У його баченні, експресивність виникає там, де мовець свідомо або інтуїтивно порушує мовну норму задля досягнення естетичного чи емоційного ефекту. Відповідно, експресивність передбачає певну ступінь відхилення від нейтрального мовного коду.

Окремого тлумачення експресивність набула в межах теорії мовленнєвих актів. Згідно з класифікацією Дж. Серля, експресиви становлять окремий тип іллокутивних актів, мета яких полягає у вираженні психологічного стану мовця — радості, смутку, співчуття, подяки, каяття тощо. Як зазначає дослідник, «експресиви є індикаторами психологічного, емоційного стану мовця згідно з етикетом (співчуття, вітання, вибачення)» і реалізуються за умови щирості мовця щодо змісту висловлювання (Селіванова, 2011 : 194). Отже, в межах прагматичної парадигми експресивність набуває статусу комунікативного сигналу, що передає не лише зміст, а й установку мовця.

Починаючи з другої половини ХХ століття, дослідження експресивності дедалі активніше ведуться в межах когнітивної та функціональної лінгвістики. Змінюється акцент: від аналізу мовних форм — до вивчення механізмів мовленнєвої діяльності, комунікативних стратегій і прагматичних настанов.

На цьому етапі формується термінологічна система, що включає такі одиниці, як експресема (мінімальна одиниця експресивного значення), експресив (мовна

одиниця з постійним експресивним значенням), експресоїд (одиниця, яка набуває експресивності лише в конкретному контексті) (Галаур, 2018: 21).

Суттєвий внесок у розробку теорії експресивності внесла дослідниця М. В. Ідзьо, яка запропонувала поняття «експресивізація». Вона визначає його як «результат умотивованої мисленневої лінгвокреативної діяльності мовця, спрямованої на вираження особистих прагматичних інтенцій, що виявляється у свідомому, попередньо підготовленому усному чи писемному тексті й базується насамперед на когнітивному дисонансі, що виникає в результаті інноваційного вживання або створення мовних явищ» (Ідзьо, 2016 : 36). Таким чином, експресивність постає не лише як властивість мовних одиниць, а як результат мовної творчості, заснованої на інноваціях, нестандартному мисленні, прагненні впливати на споживача.

Серед українських учених, які вивчали різні аспекти експресивності, слід назвати Л. І. Ніколаєнко (2016), Н. О. Дорогович (2013), В. А. Чабаненко (2002), Т. Л. Коваль (2011), М. О. та Т. М. Вінтонів, Ю. В. Малу (2018). Їхні праці стосуються насамперед синтаксичних засобів експресивізації, особливостей функціонування експресивної лексики, стилістичних прийомів у художньому, публіцистичному та політичному дискурсі. Деякі з них акцентують на національно-культурній специфіці експресивних одиниць, їх ролі в побудові образу мовця, формуванні іміджу тощо.

Отже, у сучасній лінгвістиці експресивність розуміється як багатогранне явище, що охоплює різні рівні мови, слугує виразником індивідуальності мовця, його емоційного стану, а також виконує важливі функції у процесі комунікації. Її вивчення є необхідним як з теоретичного, так і з прикладного погляду — особливо в умовах цифрового інформаційного простору, де емоційно забарвлені висловлювання стають інструментом впливу, залучення уваги й формування громадської думки.

1.2. Класифікація засобів експресивності

У лінгвістичному аналізі важливою передумовою дослідження експресивних компонентів мовлення є розуміння того, що експресивність як комунікативна категорія реалізується через різноманітні мовні одиниці — від окремих лексем до складних синтаксичних конструкцій. Традиційно засоби експресивності класифікують на лексичні, морфологічні, словотвірні, синтаксичні та стилістичні. Такий поділ умовний, адже в реальній комунікації ці рівні тісно взаємодіють, створюючи цілісний експресивний ефект. Розглянемо детально кожен з груп.

Лексичні засоби експресивності — одна з найпоширеніших і найвиразніших категорій, оскільки саме слово нерідко є основним носієм емоційної та оцінної інформації. До них відносяться передусім емоційно забарвлена лексика, яка включає слова з позитивним або негативним емоційним відтінком (напр., «жахливий», «чудовий», «огидний», «дивовижний»). Експресивна функція таких слів полягає в тому, що вони не лише передають факт, а й виражають ставлення мовця до об'єкта повідомлення. Уживання синонімів також є ефективним засобом експресивності — особливо тоді, коли добір лексеми здійснюється не з огляду на денотативне значення, а на експресивний заряд. Наприклад, заміна нейтрального «казати» на «вигукнути», «буркнути», «скиглити» надає повідомленню емоційного забарвлення та динаміки.

Не менш важливу роль відіграють неологізми — як авторські, так і загальномовні. Їх експресивний потенціал зумовлений ефектом новизни, нестандартності та креативності. Такі одиниці часто використовуються в публіцистичних, рекламних, а також інтернет-текстах, де потрібно привернути увагу читача або створити іронічний ефект. Неологізм може нести також оцінне чи іронічне забарвлення, навіть якщо за формою він здається нейтральним: наприклад, у словотворі на зразок «фейконюс» чи «лайкозалежний» уже вмонтоване певне критичне ставлення до явища.

До лексичних засобів експресивності належать також розмовні та знижені одиниці (жаргонізми, просторіччя), які вводять елементи соціальної характеристики, наближають текст до живого мовлення, підсилюючи емоційне

навантаження. Наприклад, вживання слів на кшталт «шалений», «накатати», «пофіг» у медіатекстах може вказувати як на стилізацію під усне мовлення, так і на навмисне формування експресивного тону з метою емоційного впливу.

Морфологічні та словотвірні засоби в експресивному мовленні виявляються менш очевидно, однак саме вони забезпечують гнучкість вираження емоційно-оцінної модальності. Так, у межах морфології значний експресивний потенціал мають займенники, зокрема особові (я, ти, ми) та вказівні (цей, той). Їх вживання дозволяє активізувати особистісний вимір висловлення, зробити його більш інтимним або, навпаки, демонстративним. Особливо ефектними є випадки емпатичного вживання займенників: «Я ж тобі казав!», де займенник підсилює інтонаційно-емоційний акцент.

Серед словотвірних засобів виокремлюють зменшено-пестливі та згрублі форми, які мають виразне експресивне забарвлення. Наприклад, зменшувально-пестливі форми (дитинка, будиночок) можуть виражати позитивні емоції, ніжність, інтимність, тоді як згрублі форми (бабисько, писанюга) — зневагу, іронію або сарказм. Такі словоформи є продуктивним інструментом у медіатекстах із суб'єктивною або полемічною настановою, де емоційне оцінювання є невід'ємним елементом.

Синтаксичні засоби експресивності охоплюють широкий спектр конструкцій, які відзначаються порушенням або творчим переосмисленням нормативного порядку слів і структури речень. До найвідоміших прийомів належить інверсія, коли типовий порядок слів змінюється з метою акцентування певного компонента. Наприклад, фраза «Гарний був день» натомість «День був гарний» створює поетичну інтонацію та емоційну напругу. Такий прийом широко використовується в заголовках та вступних частинах журналістських матеріалів.

Парцеляція — ще один виразний синтаксичний засіб, коли одне логічне ціле навмисно розчленовується на кілька речень або фраз: «Він ішов. Повільно. Без мети. Самотньо». Така фрагментація структури сприяє емоційному загостренню, драматизації або уповільненню темпу оповіді. Вона дозволяє зосередити увагу читача на кожному з компонентів висловлення.

Також варто відзначити повтори — як повні, так і часткові. Вони можуть виконувати як ритмічну, так і емоційно-підсилювальну функцію. У повторі часто реалізується наростання інтонації, кульмінація емоційного стану: «Він кричав, кричав, кричав — і ніхто не чув». Повтори можуть слугувати засобом риторичного впливу, особливо в публіцистичних текстах.

Риторичні питання — ще одна конструкція, яка не має на меті отримання відповіді, але виконує експресивну, переконувальну або навіть маніпулятивну функцію. У запитанні на кшталт «Хіба це не абсурд?» уже міститься оцінка, заклик до солідарності або емоційне напруження. У медіатекстах такі конструкції активно використовуються задля залучення читача до оцінювання подій, створення ефекту діалогу або емоційного резонансу.

Стилістичні фігури та тропи — це найбільш витончені засоби експресивності, які слугують не тільки для вираження емоцій, а й для створення образності, смислової багатшаровості та естетичного впливу. Однією з найчастіших троп є метафора, що передбачає перенесення ознак одного явища на інше за подібністю. Наприклад, вислів «інформаційне поле вибухнуло» не лише описує масштаб події, а й емоційно забарвлює її, створюючи в уяві читача яскравий образ.

Гіпербола — навмисне перебільшення — застосовується для підсилення враження або вираження крайніх емоцій: «всі читачі були шоковані», «це найгірше, що могло трапитися». Протилежний за характером троп — літота, або навмисне применшення: «нічогеньке досягнення», — також може створювати експресивний ефект, особливо в поєднанні з іронією.

Іронія — один із найгнучкіших стилістичних засобів, що полягає у прихованому протиставленні прямого значення мовного знака його підтексту. У медіатекстах іронія дозволяє м'яко критикувати, висміювати або дистанціюватися від події, не втрачаючи формально нейтрального тону.

Інші фігури — метонімія, персоніфікація, синекдоха, алітерація, анафора — можуть також мати експресивне забарвлення, коли вживаються в контексті посиленої емоційності або ритмізації мовлення. Наприклад, алітерація, тобто

повторення подібних приголосних звуків, здатна створити атмосферу напруженості або динаміки: «Сипле сніг сліпуче, сипле свіжо, сипле січнево». Отже, засоби експресивності охоплюють всі мовні рівні — від лексем до синтаксичних структур — і проявляються в найрізноманітніших формах. Їхнє функціонування залежить не лише від об'єктивних граматичних чи стилістичних характеристик, а й від комунікативної інтенції мовця. В умовах медіа-комунікації, що потребує постійного утримання уваги читача, роль таких засобів зростає, перетворюючи експресивність на одну з ключових складових ефективного мовлення.

1.3. Особливості текстів онлайн-медіа як об'єкта лінгвістичного дослідження

У сучасному інформаційному суспільстві тексти онлайн медіа, або, для більш короткої форми, медіатексти, набули статусу одного з найважливіших комунікативних феноменів, що інтегрує у собі елементи мови, культури, технологій і соціальних практик. В умовах стрімкої цифровізації і зростання ролі інтернету в повсякденному житті, особливу увагу лінгвістів привертають онлайн-медіатексти — тексти, що функціонують у цифровому просторі та мають специфічні мовні й стилістичні характеристики. Вивчення таких текстів є важливим для розуміння новітніх тенденцій у мовленні, зокрема щодо реалізації експресивності, що в онлайн-комунікації виконує не лише емоційну, а й інформативну, ідентифікаційну та маніпулятивну функції.

Поняття медіатексту в лінгвістиці тісно пов'язане з концепцією масової комунікації. У найзагальнішому розумінні медіатекст — це вербальний або вербально-візуальний продукт, створений у межах певного медіаканалу і призначений для широкої аудиторії. У структурному плані він поєднує текстову, аудіальну, візуальну та, за потреби, інтерактивну складові, а його зміст відображає актуальні соціальні, культурні, політичні та економічні процеси. Однак у межах лінгвістичного дослідження центральним об'єктом аналізу є саме вербальний компонент — мовна тканина медіатексту, способи

формування змісту, особливості мовної реалізації комунікативних стратегій та експресивних засобів.

З розвитком цифрових технологій виникла окрема група медіатекстів — онлайн-медіатексти, які мають низку характерних особливостей. По-перше, вони є інтерактивними за своєю природою, тобто допускають зворотний зв'язок з аудиторією, оперативне редагування та коментування. По-друге, такі тексти часто створюються в умовах обмеженого часу, що впливає на їхню структуру: лаконічність, фрагментарність, простота синтаксису — поширені риси. По-третє, онлайн-медіатексти орієнтовані на максимальну увагу до читача, тому експресивність у них виконує функцію не лише емоційного впливу, а й утримання інтересу, формування реакції та стимулювання взаємодії.

Особливістю онлайн-медіа є також жанрова поліфонія. Сучасні інтернет-платформи містять широкий спектр текстів — від традиційних новинних повідомлень до блогів, коментарів, рецензій, колонок, аналітики, інтерв'ю, лонгвідів, нативної реклами тощо. Ці жанри можуть варіюватися як за структурою, так і за комунікативною інтенцією: інформування, переконання, розважання, залучення, провокація тощо. Відповідно, це зумовлює багатоманіття стилістичних засобів і рівень експресивності, які використовуються авторами.

Наприклад, у новинному повідомленні домінує нейтрально-інформативний стиль, хоча останнім часом навіть такі тексти все частіше містять елементи оцінки, емоційні конструкції або заголовки з експресивною лексикою, що має на меті привернення уваги. Аналітичні жанри характеризуються складнішими мовними структурами, логічною аргументацією і поміркованою експресією, яка виконує функцію авторської позиції. Натомість блог чи коментар, особливо в соціальних медіа, вирізняється суб'єктивністю, високою частотою розмовної лексики, емоційною насиченістю і частим вживанням стилістичних фігур, тропів, емодзі тощо. Тобто рівень експресивності прямо залежить від жанрової специфіки медіатексту.

Окрему увагу в лінгвістичному аналізі онлайн-медіа слід звернути на мову інтернет-комунікації, яка постійно еволюціонує. Вона поєднує риси як писемного, так і усного мовлення, що виявляється у використанні розмовних конструкцій, скорочень, інтонаційно забарвлених одиниць, маркерів емоційності (наприклад, вигуків, парцеляції, капіталізації, пунктуаційної надмірності: «!!!», «?!»), тощо). Також характерним є змішування реєстрів — від офіційно-ділового до просторічного в межах одного тексту, що створює своєрідну багатошаровість мовного простору. Ця тенденція відбиває гібридну природу онлайн-дискурсу: він адаптується до потреб як масової, так і нішевої аудиторії.

Одним із найпомітніших трендів мовного розвитку в онлайн-сфері є активне використання експресивних засобів, які відіграють кілька ключових функцій. По-перше, вони допомагають автору тексту виразити власне ставлення до описуваного явища, події, особи, що формує інтонаційно-забарвлену рамку сприйняття інформації. По-друге, експресивність слугує засобом інтенсифікації комунікації — залучення, впливу, переконання, подекуди навіть провокації. У цьому контексті емоційна насиченість мовлення стає стратегічним інструментом для формування реакції аудиторії.

Крім того, експресивні засоби в онлайн-медіатекстах часто виконують функцію персоналізації — завдяки їм текст набуває індивідуальних рис, передає авторську інтонацію та стиль. Особливо це помітно у суб'єктивних жанрах: блогах, авторських колонках, есе, де емоційність, іронія, метафорика не лише допустимі, а й очікувані. Інакше кажучи, експресивність у таких випадках перестає бути лише мовною ознакою — вона стає репрезентацією особистісної позиції, способом створення мовного «образу» автора.

Не менш важливою є й функція експресивності як елемента залучення до інтерактивності. Онлайн-медіа передбачають можливість миттєвої реакції — через лайки, коментарі, репости, тому текст часто сконструйований так, щоб емоційно зачепити, викликати полеміку або розширити коло обговорення. У цьому контексті експресивність має не лише комунікативне, а й соціальне

значення: вона сприяє формуванню онлайн-спільнот, консолідації думок, обміну емоційним досвідом. Саме тому експресивні засоби дедалі частіше розглядаються як не лише естетичний, а й прагматичний інструмент цифрової риторики.

Узагальнюючи викладене, варто наголосити, що онлайн-медіатекст як об'єкт лінгвістичного дослідження є надзвичайно динамічним, поліфункціональним і багаторівневим явищем. Його вивчення вимагає урахування як лінгвістичних, так і соціокомунікативних чинників. Експресивність у медіатекстах виступає не лише прикметою стилю, а й важливим засобом впливу, вираження, залучення і структурної організації дискурсу, що зумовлює її ключову роль у сучасній онлайн-комунікації.

1.4. В'єтнамська мова в медіапросторі: загальна характеристика

Сучасна в'єтнамська мова, яка належить до австроазійської мовної сім'ї, демонструє цілу низку типологічних і соціолінгвістичних характеристик, що безпосередньо впливають на специфіку її функціонування в медійному просторі. В умовах цифрової комунікації, коли онлайн-медіа стали основним джерелом інформації для значної частини в'єтнамського населення, мова медіа не лише відображає загальні мовні процеси, а й активно формує нові норми мовленнєвої поведінки. Особливий інтерес для лінгвістичного дослідження становлять ті елементи мовної системи, які сприяють вираженню експресивності в медіатекстах: типологічні риси в'єтнамської мови, розмовні особливості, діалектизми, сленг, а також численні запозичення, які активно взаємодіють у межах публіцистичного дискурсу.

Типологічні риси в'єтнамської мови, що впливають на експресивність

Однією з ключових типологічних особливостей в'єтнамської мови є її ізолятивний характер, що означає відсутність флективних змін слова — граматичні значення виражаються не через зміну форми, а за допомогою порядку слів, службових частин мови та контексту. Така граматична організація надає мовцеві значну свободу у варіюванні конструкцій, створенні

ритмізованих, інтонаційно насичених висловлень, що відкриває широкі можливості для експресивності.

Ще однією важливою рисою є тональність — у в'єтнамській мові функціонує шість тонів, що мають лексико-семантичне значення. Тональність впливає не лише на фонетичний вигляд слів, а й на стилістичний ефект тексту: навіть у письмовій формі носії мови сприймають певні слова як «високі» чи «низькі» за звучанням, що формує емоційне тло висловлення. У випадках, коли експресивні висловлювання відтворюються через фонетичну стилізацію або через репліки в усному мовленні (наприклад, у новинних репортажах, соціальних коментарях), тональна забарвленість посилює комунікативний вплив.

Також варто згадати про високу аналітичність і стійку словопорядкову структуру, які водночас забезпечують ясність викладу і допускають стилістичні відхилення, як-от інверсію або парцеляцію, з метою посилення емоційності. Особливо в публіцистичних жанрах експресивні ефекти досягаються шляхом порушення звичного синтаксичного ритму, введення коротких фраз або стилістичних маркерів — вигуків, повторів, риторичних запитань.

Залучення елементів розмовного мовлення, діалектизмів, сленгу

Окрему групу засобів, що підсилюють експресивність у в'єтнамських медіатекстах, становлять одиниці розмовного мовлення, а також елементи діалектів та соціального жаргону. В умовах цифрової комунікації, особливо в інтернет-журналістиці та на платформах новин, що орієнтовані на молодіжну аудиторію, використання неформальної лексики стає не лише допустимим, а й очікуваним. Такі одиниці функціонують як засіб створення довірливого тону, персоналізації звернення, а також іронії чи оцінки.

Розмовна мова в'єтнамських медіа часто проявляється через усічені форми слів, еліптичні конструкції, вставні слова на зразок *thì*, *đó*, *chứ*, *nhì*, які надають висловленню суб'єктивного тону. Також поширеними є емоційно насичені вигукі: *Trời ơi!*, *Ôi chao!*, *Ghê chura!* тощо — особливо в авторських колонках, заголовках, інтерв'ю.

Значну експресивну функцію відіграє використання діалектизмів — переважно з південнов'єтнамських говірок (наприклад, *bả, ông, tội mình, dzây* тощо). Їх введення в текст може служити як засобом локалізації комунікації, так і створення стилістичного ефекту «свого серед своїх», надання тексту відтінку автентичності. У соціально орієнтованих платформах, регіональних медіа, а також у політичних чи сатиричних текстах, діалектизми використовуються для вираження солідарності, опору або глузування.

Окреме місце посідає сленг, який надзвичайно динамічно розвивається в межах в'єтнамського інтернет-простору. Він включає як запозичення (переважно з англійської), так і автентичні слова-новотвори. Наприклад, *toang* (від *toang rồi* — зруйновано, усе пропало), *crush, chill, sủng ảo, lầy lội* — такі одиниці не тільки передають емоційний стан, а й задають культурний контекст, в якому формується і сприймається текст. Використання сленгу у медіа створює ефект наближення до молодіжної аудиторії, активізує експресивну складову через іронізацію, гіперболізацію чи візуальну метафору.

Запозичення і гібридна лексика у в'єтнамських медіа

Суттєвим фактором у формуванні експресивного ресурсу сучасної в'єтнамської мови є запозичення, що особливо інтенсивно потрапляють до мови через інтернет, соціальні мережі, мас-медіа та глобальні культурні практики. Найактивнішим джерелом лексичних запозичень є англійська мова, з якої до в'єтнамського медіадискурсу переходять не лише терміни (наприклад, *livestream, fanpage, deadline*), а й стилістично марковані одиниці з емоційним навантаженням (*wow, drama, hot trend, cool* тощо).

У сучасних текстах дедалі частіше трапляються гібридні форми, які поєднують в'єтнамську морфологічну базу з іншомовними компонентами. Наприклад: *tám chuyện showbiz, cảnh chợ style, đang chill phết*, де експресивність досягається завдяки контрасту мовних систем, створенню ефекту новизни й актуальності. Ці конструкції не лише позначають явища або дії, а й передають оцінку, іронію або пародійність.

Запозичення також мають тенденцію до семантичного переосмислення: наприклад, слово «*idol*» у в'єтнамському медіа-дискурсі не обов'язково означає релігійного ідола, а швидше позначає публічну особу, об'єкт фанатського захоплення — з виразно емоційним, подекуди саркастичним підтекстом. Таке зміщення значення сприяє активному використанню одиниці в емоційно забарвлених контекстах.

Крім англомовних запозичень, медіа зберігають і низку китаїзмів, які традиційно функціонують у в'єтнамській мові, але в публіцистичному тексті можуть мати підвищений стилістичний статус або слугувати засобом урочистості, серйозності, інтелектуальної дистанції. Наприклад, вживання слів на кшталт *chính nghĩa* (справедливість), *tâm linh* (духовність), *ngự lực* (вольові зусилля) додає тексту авторитетності й підкреслює високий стиль викладу.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що в'єтнамський медіапростір є місцем активної взаємодії норм і відхилень, традиційних структур і новітніх тенденцій. Типологічні риси мови, зокрема її аналітичність, тональність і багатство розмовних ресурсів, створюють сприятливе підґрунтя для вияву експресивності. Водночас медіа активно інтегрують у мовну систему нові елементи — сленг, запозичення, діалектизми, — які слугують не лише засобами комунікації, а й інструментами емоційного впливу, ідентифікації та риторики. Цей мовний динамізм робить в'єтнамські онлайн-медіа надзвичайно продуктивним полем для лінгвістичного аналізу засобів експресивності..

Висновки до першого розділу

Підсумовуючи викладене в теоретичній частині, варто наголосити на багатогранності поняття експресивності в мовознавстві та її значущості для розуміння функціонування мови в комунікативному просторі. Експресивність виступає ключовою лінгвістичною категорією, яка забезпечує передачу емоцій, оцінок та індивідуального ставлення мовця до дійсності.

Одним із найважливіших аспектів дослідження стало розмежування експресивності як мовної властивості та експресивності як стилістичної функції. З одного боку, вона може бути інтегрованою частиною мовної системи — наприклад, у вигляді емоційно забарвленої лексики, інтонаційних засобів або граматичних маркерів, а з іншого — виступати як прийом, навмисно використаний для досягнення певного комунікативного ефекту. Така двоїстість зумовлює складність її аналізу, однак водночас відкриває широкі можливості для багаторівневого лінгвістичного підходу.

У межах теоретичного осмислення класифікації засобів експресивності було обґрунтовано доцільність їх розподілу за мовними рівнями — лексичним, морфологічним, словотвірним, синтаксичним і стилістичним. Кожен із цих рівнів володіє власним арсеналом експресивних засобів, що по-різному впливають на структуру і тональність тексту. Зокрема, на лексичному рівні ключову роль відіграють емоційно забарвлена лексика, синонімічні ряди, контекстуально марковані неологізми, жаргонізми та розмовні конструкції, які сприяють вираженню авторського ставлення, емоційної оцінки чи стилістичного забарвлення. Морфологічні та словотвірні ресурси — зокрема займенники, частки, зменшено-пестливі чи згрубілі форми — дозволяють реалізувати експресивність через зміну граматичних параметрів висловлювання, тим самим персоналізуючи або інтенсифікуючи текст.

Синтаксичні засоби, такі як інверсія, парцеляція, риторичні питання, повтори, вигуки, є потужними інструментами для впливу на ритм, інтонацію і логічну структуру повідомлення. Саме на цьому рівні експресивність набуває

максимальної динаміки та багатовимірності, створюючи умови для інтенсифікації емоційного впливу. Стилiстичні фігури і тропи, серед яких особливе місце займають метафора, гіпербола, іронія, метонімія, алітерація, додають тексту образності, багатозначності й риторичної сили, перетворюючи його з простого інформаційного повідомлення на засіб художнього, соціального або ідеологічного впливу.

Окремий теоретичний інтерес становить медіатекст як особливий об'єкт лінгвістичного аналізу. Медіатекст поєднує в собі риси інформативного і впливового дискурсу, часто балансує між об'єктивністю і суб'єктивністю, формальністю і розмовністю, що створює унікальні умови для реалізації експресивних засобів. З огляду на жанрову розмаїтість сучасних онлайн-медіа, у яких поєднуються репортажі, новини, інтерв'ю, колонки, блоги, розважальні тексти та нативна реклама, лінгвістична тканина медіатекстів є неоднорідною, стилістично гнучкою та відкритою до нових форм вираження. Саме тому експресивність у медіа-комунікації набуває багаторівневого характеру: вона виявляється не лише у виборі мовних засобів, а й у ритміці мовлення, композиційній побудові, інтонаційній організації й типах адресації.

Особливої уваги потребує розгляд в'єтнамської мови як середовища реалізації експресивних механізмів. Типологічні особливості в'єтнамської — ізолюючий характер, аналітичність, фіксований порядок слів, тональна система — створюють унікальні умови для формування експресивних ефектів. Наприклад, тональна забарвленість дозволяє сприймати навіть нейтральні слова як емоційно виражені, залежно від контексту і фонетичної організації. Розвинена система часток і займенників забезпечує багатий спектр інтенціональності й суб'єктивності у висловлюванні. Крім того, в'єтнамська мова демонструє високу чутливість до контексту, що підсилює ефективність стилістичних і синтаксичних засобів експресивності.

У в'єтнамських медіа також спостерігається активне залучення елементів розмовного мовлення, діалектної лексики, сленгу й гібридної лексики, що значно розширює спектр засобів експресивності. Розмовні конструкції

забезпечують живість, безпосередність і автентичність тексту, наближають його до читача, формують ефект персоналізованого звернення. Діалектизми — насамперед південнов'єтнамського походження — у текстах виконують соціально-маркерну функцію, створюють локальний контекст і візуалізують мовленнєву ситуацію. Водночас вони слугують засобом емоційної акцентуації, особливо в текстах із іронічною, критичною або сатиричною інтенцією.

Не менш важливою є роль сленгових і запозичених одиниць, які функціонують як маркери новизни, молодіжної культури, цифрової взаємодії. Такі одиниці мають не лише номінативну, а й експресивно-стилістичну функцію, оскільки відображають культурні коди, актуальні для певного середовища, і тим самим активізують механізм впізнавання, солідарності чи іронічного дистанціювання. У медіатекстах гібридні конструкції з використанням англійських компонентів або креативних словотворів часто виконують функцію привернення уваги, драматизації, гумористичної гри чи культурного коментаря, що вкотре засвідчує взаємозв'язок експресивності з соціальним контекстом мовлення.

Отже, теоретичний аналіз експресивності в сучасних медіатекстах дозволяє зробити висновок, що вона є не лише прикметою індивідуального стилю чи стилістичним прикрашанням, а й повноцінним механізмом впливу, комунікативною стратегією, яка інтегрує мовну, соціокультурну та прагматичну складові комунікації. В умовах в'єтнамських онлайн-медіа експресивність реалізується через складну систему засобів, які взаємодіють на всіх мовних рівнях, адаптуються до жанрової специфіки текстів і трансформуються під впливом цифрового середовища. Саме тому подальший аналіз конкретних текстів в'єтнамських онлайн-медіа є необхідним для виявлення практичних моделей функціонування експресивних засобів та їх ролі у формуванні мовної картини світу сучасного в'єтнамського медіапростору.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ТЕКСТАХ В'ЄТНАМСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА

2.1. Аналіз експресивних засобів у газеті «Tuổi Trẻ»

Газета «Tuổi Trẻ» — одна з найбільших і найвпливовіших друкованих медіа у В'єтнамі, яка має значний вплив на громадську думку. Розташована в місті Хошимін, вона офіційно була заснована 2 вересня 1975 року як друкований орган Союзу комуністичної молоді імені Хо Ши Міна. Незважаючи на цей офіційний статус, газета відома своєю прореформістською позицією, що відзначають як вітчизняні, так і міжнародні джерела, зокрема BBC.

«Tuổi Trẻ» видає кілька друкованих видань: щоденну газету «Tuổi Trẻ», щотижневик «Tuổi Trẻ Cuối Tuần» та гумористичне видання «Tuổi Trẻ Trẻ Trẻ», яке виходить двічі на місяць. Крім традиційних форматів, газета активно розвиває свою онлайн-платформу «Tuổi Trẻ Online», яка доступна як в'єтнамською, так і англійською мовами, а також має спеціалізовану версію для мобільних пристроїв (Tuổi Trẻ Mobile). Це дозволяє охоплювати широку аудиторію та оперативно реагувати на інформаційні події.

Практичний аналіз експресивних засобів у текстах «Tuổi Trẻ» дозволяє простежити, яким чином у в'єтнамських медіа реалізується емоційність, оцінність і суб'єктивність мовлення. Через конкретні приклади зі статей газети можна виявити найбільш поширені типи експресивних засобів, їхню функціональну роль та вплив на читача, а також зрозуміти, як традиційні мовні особливості та сучасні цифрові тренди поєднуються у формуванні медіатексту.

2.1.1. Лексичні засоби (емоційно забарвлена лексика, синоніми, неологізми тощо)

Приклад 1:

Оригінал: «Văn phòng thông đốc của Thống đốc California Gavin Newsom lập tức chỉ trích quyết định huy động lính thủy đánh bộ này là "hoàn toàn không cần thiết, không được yêu cầu và chưa từng có tiền lệ".»

Переклад: «Офіс губернатора Каліфорнії Гевіна Ньюсома негайно розкритикував рішення залучити морських піхотинців, назвавши його "абсолютно не потрібним, небажаним і безпрецедентним".» [ТТСТ, 2025].

У цьому реченні спостерігається ряд прикметників «абсолютно не потрібним», «небажаним», «безпрецедентним», що мають яскраве експресивне забарвлення. Лексеми передають різко негативне емоційне ставлення до політичного рішення, акцентуючи його неприйнятність. Такий добір синонімічних прикметників посилює аргументативний вплив і додає тексту полемічного звучання. Лексичні засоби в цьому уривку функціонують як інструмент створення напруженої атмосфери, де дія президента постає як зухвала й агресивна. Автор тексту прагне донести до читача власне обурення ситуацією й мобілізувати його на співпереживання. Таким чином, емоційно забарвлені лексеми додають тексту динамізму, підкреслюють конфліктність дискурсу й роблять позицію сторони, яка критикує, чітко окресленою.

Приклад 2:

Оригінал: «Trump đã leo thang tình hình thêm - huy động lính thủy đánh bộ, lực lượng tinh nhuệ nhất, để chống chính người dân trong một thành phố ở Mỹ - văn phòng này ra thông cáo - Hoàn toàn không cần thiết và chỉ đổ thêm dầu vào lửa.»

Переклад: «Трамп ще більше загострив ситуацію — залучив морських піхотинців, найелітніші війська, для боротьби з власним народом у місті США — йдеться у заяві офісу — Абсолютно не потрібно й лише підливає олії у вогонь.» [ТТСТ, 2025].

Тут наявна метафорична ідіома «підливає олії у вогонь», яка додає тексту емоційного насичення й образності. Ця лексема має розмовний відтінок і використовується для посилення акценту на тому, що рішення президента призведе лише до поглиблення конфлікту. Лексичні засоби поєднуються із стилістичним тропом — метафорою — для створення багатовимірного

експресивного ефекту. Така фразеологічна одиниця викликає сильний емоційний відгук у читача, тому що створює яскравий образ загострення ситуації. Крім того, використання цієї лексики підкреслює категоричність позиції автора й додає тексту публіцистичної виразності. У результаті уривок набуває полемічного й навіть звинувачувального тону, що є характерним для медіатекстів.

2.1.2. Морфологічні та словотвірні засоби

Приклад 3:

Оригінал: «Đây là việc chưa từng có tiền lệ suốt 60 năm qua, khi một tổng thống triển khai vệ binh mà không có sự đồng ý của thống đốc bang.»

Переклад: «Це було безпрецедентним протягом 60 років, коли президент розгортає Національну гвардію без згоди губернатора штату.» [ТТСТ, 2025].

Тут слово «chưa từng có tiền lệ» («безпрецедентним») є словотвірним засобом, утвореним шляхом приєднання заперечення «chưa từng» до іменника «tiền lệ» («прецедент»). Така морфологічна будова підсилює значення й додає реченню риторичної загостреності, акцентуючи на унікальності й драматизмі ситуації. Завдяки цьому словотвору текст набуває експресивного відтінку, де подія розцінюється як виняткова й навіть шокуюча. Морфологічна виразність у цьому випадку служить для того, щоби розставити акценти у повідомленні й викликати емоційний резонанс у читача. Використання такої лексеми також є типовим для медійного стилю, що прагне гіперболізації та драматизації. Отже, словотвірний засіб виступає засобом виразного позначення екстраординарності подій.

2.1.3. Синтаксичні засоби (інверсія, повтори, риторичні питання тощо)

Приклад 4:

Оригінал: «Chưa có tiền lệ trong 60 năm — đây là việc chưa từng có tiền lệ suốt 60 năm qua, khi một tổng thống triển khai vệ binh mà không có sự đồng ý của thống đốc bang.»

Переклад: «Безпрецедентно протягом 60 років — це було безпрецедентним протягом 60 років, коли президент розгортає Національну гвардію без згоди губернатора штату.» [ТТСТ, 2025].

Тут використовується синтаксичний повтор конструкції «безпрецедентним протягом 60 років», який додає реченню ритмічності й посилює його вплив. Повтор підкреслює унікальність події та створює враження важливості й історичного масштабу цієї події. Такий синтаксичний засіб функціонує як спосіб фокусування уваги, змушуючи читача затриматися на цьому моменті й осмислити його значущість. Крім того, повтор у тексті має експресивний потенціал, адже підкреслює несподіваність і викликає занепокоєння або навіть страх перед наслідками рішення президента. Синтаксичний повтор додає тексту публіцистичної напруженості й посилює драматичність викладу.

Приклад 5:

Оригінал: «Thông đốc California Gavin phản đối kịch liệt việc triển khai vệ binh quốc gia, cho rằng đây là hành động "gây hấn chủ yếu và chỉ làm căng thẳng thêm tình hình".»

Переклад: «Губернатор Каліфорнії Гевін рішуче виступив проти розгортання Національної гвардії, зазначивши, що це дія "головним чином провокативна й лише посилює напруження".» [ТТСТ, 2025].

У цьому реченні є експресивна синтаксична конструкція з підрядним реченням, яка додає розгорнутості й логічного розвитку думки. Така побудова дозволяє підкреслити обґрунтованість протесту й додає тексту авторитетного звучання. Синтаксична розгорнутість речення акцентує на причинно-наслідкових зв'язках і надає експресії твердженню. Автор таким чином прагне показати, що кожна дія викликає передбачувану реакцію — напруження й агресію. Отже, розгалужений синтаксичний ряд у поєднанні з експресивною лексикою посилює логічність й аргументативність тексту.

2.1.4. Стилiстичні фігури й тропи (метафори, гіперболи, іронія, метонімія тощо)

Приклад 6:

Оригінал: «Động thái được nói là để duy trì hòa bình nhưng thực tế là đe dọa với các thành phố thân Dân chủ khác: đòn trừng phạt sẽ luôn sẵn sàng với những người muốn chống biện pháp trục xuất của ông.»

Переклад: «Цей крок подається як спосіб підтримати мир, але насправді є загрозою для інших демократичних міст: каральний удар завжди буде готовий для тих, хто хоче протистояти його політиці депортацій.» [ТТСТ, 2025].

У цьому реченні використано метафору «каральний удар» («đòn trừng phạt»), що переносить військову термінологію у політичний дискурс для створення атмосфери загрози й насильства. Такий троп додає тексту експресивного забарвлення й формує в уяві читача образ репресивного механізму, готового до застосування проти незгодних. Метафора тут виконує маніпулятивну функцію, акцентуючи на репресивному характері дій влади. У поєднанні з контекстом протистояння й громадянського спротиву ця метафора підсилює емоційний вплив тексту й викликає у читача відчуття небезпеки й несправедливості. Таким чином, тропічний засіб виступає ключовим елементом побудови експресивного й ідеологічно забарвленого медіатексту.

Приклад 7:

Оригінал: «Các đám đông biểu tình giận dữ tụ tập ở Paramount và Compton, hai khu đô thị cách nhau hơn 20km ở phía nam Los Angeles. Lực lượng vũ trang đã bắn hơi cay và lựu đạn gây choáng vào người biểu tình.»

Переклад: «Розлючені натовпи протестувальників зібралися у Параманті й Комптоні, двох міських районах на південь від Лос-Анджелеса, розташованих за понад 20 км один від одного. Озброєні сили застосували проти протестувальників сльозогінний газ і світлошумові гранати.» [ТТСТ, 2025].

У цьому уривку використано експресивний епітет «розлючені натовпи» для позначення учасників протестів, що додає тексту драматичної напруги й надає подіям гостроемоційного забарвлення. Такий стилістичний засіб викликає у читача певний образ неконтрольованої стихійної сили й підкреслює небезпечний, хаотичний характер ситуації. Епітет «розлючений» акцентує на

глибині обурення й створює відчуття гострої конфронтації між владою й громадянами. У поєднанні зі згадкою про застосування зброї та спецзасобів текст набуває характеру тривожного й навіть загрозливого повідомлення. Стилiстичний засiб посилює експресивнiсть тексту й формує у свiдомостi читача картину конфлiкту, що виходить за рамки звичайного протесту й набуває майже воєнного характеру.

Отже, при аналізі тексту чітко видно багаторівневу реалізацію експресивності — від лексики й словотвору до синтаксису й стилістичних фігур. Кожна група засобів виконує власну функцію: лексичні й морфологічні засоби створюють емоційний фон, синтаксичні — додають логічного й ритмічного акцентування, а стилістичні тропи й фігури поглиблюють образність і драматизм тексту. У сукупності ці ресурси забезпечують багату палітру експресивного вираження, яка й є характерною ознакою медіатекстів, покликаних впливати на читача й мобілізувати громадську думку.

2.2. Аналіз експресивних засобів у порталі «BBC Tiếng Việt»

Британська телерадіомовна корпорація (англ. British Broadcasting Corporation, аббревіатура BBC) — одна з найбільших і найвпливовіших медіакомпаній у світі, яка має довгу історію, багаті традиції та високий рівень довіри з боку багатомільйонної аудиторії. Заснована ще у 1922 році, BBC поступово розвинулася від національного радіомовника до потужного міжнародного гравця в медіасфері. Сьогодні корпорація щодня охоплює сотні мільйонів слухачів і глядачів по всьому світу, виробляючи теле- й радіоконтент, цифрові новини, подкасти й документальні фільми різними мовами. Відповідно до власного гасла «Інформувати, навчати й розважати», BBC прагне дотримуватися найвищих стандартів журналістики, об'єктивно й неупереджено висвітлюючи події в кожному куточку планети.

Портал BBC Tiếng Việt — важлива складова глобальної платформи BBC World Service. Цей підрозділ спеціалізується на висвітленні подій, цікавих для в'єтнамомовної аудиторії у В'єтнамі й діаспорі. Медіаплатформа BBC Tiếng

Việt пропонує комплексний контент, що охоплює новини з В'єтнаму та світу, аналітику, розслідування, коментарі експертів і тематичні спецпроекти. При цьому вона часто звертається до тем політики, культури, економіки й спорту, а також до резонансних подій, які викликають значний суспільний резонанс у в'єтнамському й міжнародному медіапросторі.

У контексті зазначеного варто підкреслити, що BBC Tiếng Việt, як і решта підрозділів корпорації, суворо дотримується редакційних стандартів і прагне забезпечувати різнобічність точки зору. Кожна публікація побудована на чіткому доборі фактів, використанні достовірних джерел і прагненні пояснити навіть складні міжнародні проблеми простою та зрозумілою мовою. Завдяки багатомовному підходу й розумінню культурного контексту BBC Tiếng Việt здатна адаптувати повідомлення для своєї цільової аудиторії, беручи до уваги специфіку мовного й соціокультурного середовища.

Текст, обраний для аналізу, походить із платформи BBC Tiếng Việt і розповідає про важливий, неоднозначний медійний кейс, що стосується спортивного світу, гендерних відносин і міжнародного розголосу. Така тематика підкреслює значення експресивного забарвлення й риторичних засобів у текстах новинного жанру. Завдяки їм повідомлення набуває яскравості, емоційного забарвлення й залучає читача до роздумів.

2.2.1. Лексичні засоби експресивності

Приклад 1:

Оригінал: «Chủ tịch Liên đoàn Bóng đá Tây Ban Nha, ông Luis Rubiales đã bị chỉ trích sau khi bất ngờ hôn môi nữ cầu thủ Jenni Hermoso khi chủ trì lễ mừng chiến thắng đội nữ nước này.»

Переклад: «Президент Іспанської федерації футболу Луїс Рубіалес був розкритикований після того, як несподівано поцілував у губи гравчиню Дженні Ермосо під час проведення церемонії святкування перемоги жіночої збірної цієї країни.» [BBC Tiếng Việt, 2023].

У цьому прикладі чітко виділяється експресивна лексика: дієслово «bị chỉ trích» («був розкритикований») містить негативний конотативний відтінок, підсилений обставиною «bất ngờ» («несподівано»). Слово «hôn môi» («поцілунок») додає тексту сенсаційного характеру, створюючи для читача образ неприйняттого й обурливого вчинку. Лексичний вибір акцентує на фізичному контакті, який розглядається як порушення норм поведінки. Також прикметник «bất ngờ» додає подієвості й драматизму, показуючи неочікуваний характер інциденту. Завдяки цій лексиці текст викликає у читача сильний емоційний відгук — подив, неприйняття, обурення, а отже, виконує експресивну функцію.

Приклад 2:

Оригінал: «Câu chuyện khiến chiến thắng của tuyển bóng đá nữ Tây Ban Nha ở World Cup, sau trận chung kết hạ tuyển Anh cuối tuần qua phần nào bị lu mờ ở châu Âu.»

Переклад: «Ця історія певною мірою затьмарила перемогу жіночої збірної Іспанії на Чемпіонаті світу, після того як вони перемогли Англію у фіналі минулих вихідних, у Європі.» [BBC Tiếng Việt, 2023].

Вислів «bị lu mờ» («бути затьмареним») є експресивним лексичним засобом, що додає тексту образного забарвлення й підкреслює негативний вплив інциденту на святковий настрій. Такий вибір дієслова посилює контраст між очікуваною радістю від спортивного досягнення й реальністю медійного скандалу. Лексема «lu mờ» створює в уяві читача картину поступового згасання блиску перемоги, що додає тексту емоційної насиченості. Ця лексична одиниця викликає розчарування й сум у контексті спортивного свята, яке було зіпсовано. Завдяки цьому експресивному засобу текст чітко окреслює конфлікт цінностей — перемога й репутаційна шкода.

2.2.2. Морфологічні та словотвірні засоби експресивності

Приклад 3:

Оригінал: «Nữ bộ trưởng chuyên trách về quyền bình đẳng Irene Montero trong chính phủ Tây Ban Nha đã công khai chỉ trích Luis Rubiales, coi việc hôn (môi) không được đồng ý là "một dạng tấn công tình dục".»

Переклад: «Міністерка у справах рівноправ'я Ірене Монтеро з іспанського уряду відкрито розкритикувала Луїса Рубіалеса, назвавши поцілунок (у губи) без згоди "різновидом сексуального нападу".» [BBC Tiếng Việt, 2023].

Тут словосполучення «một dạng tấn công tình dục» («різновид сексуального нападу») утворене за допомогою іменника «dạng» («різновид»), що додає терміну юридичного й оціночного забарвлення. Словотвірна модель із використанням категорії виду й роду події підкреслює її серйозність і злочинний характер. Уживання цього словосполучення експресивно впливає на читача, окреслюючи моральний і правовий аспект проблеми. Завдяки йому текст набуває риторичної гостроти й переконує в недопустимості таких дій. Крім того, такий морфологічний засіб додає тексту юридичної точності й глибини аналізу, що створює сильний емоційний резонанс.

2.2.3. Синтаксичні засоби експресивності

Приклад 4:

Оригінал: «Sự khác biệt văn hóa giữa quan chức châu Âu và Úc hiện ra thật rõ khi ông Rubiales hôn, còn Thủ tướng Úc Anthony Albanese chỉ bắt tay các nữ cầu thủ.»

Переклад: «Культурна різниця між чиновниками Європи й Австралії стає чітко помітною, коли Рубіалес цілує, а прем'єр-міністр Австралії Ентоні Альбанезе лише потискає руки футболісткам.» [BBC Tiếng Việt, 2023].

У цьому реченні використано паралельну синтаксичну конструкцію «коли... а... лише...», яка додає тексту ритмічної експресії й посилює контраст між двома діями — поцілунком і рукостисканням. Така побудова акцентує на різних культурних кодах і викликає у читача роздуми про норми поведінки у різних середовищах. Синтаксичний контраст робить повідомлення більш яскравим і переконливим, чітко розділяючи два підходи й додаючи тексту полемічного характеру. Крім того, структура з підрядним реченням «коли Рубіалес цілує, а

Альбанезе лише потискає руку» підсилює логічний розвиток думки й робить акцент на значущості цієї відмінності. Завдяки синтаксичному засобу текст звучить більш експресивно й риторично переконливо.

2.2.4. Стилiстичнi фiгури й тропи

Приклад 5 (iронiя):

Оригiнал: «Tuỳ thế, sau đó, Hermoso lại lên tiếng bảo vệ cho ông ta, cho rằng "nó là cử chỉ tự nhiên".»

Переклад: «Втім, згодом Ермосо виступила на його захист, сказавши, що "це було природним жестом".» [BBC Tiếng Việt, 2023].

Фраза «cử chỉ tự nhiên» («природний жест») тут сприймається iронiчно й додає тексту стилiстичної експресiї, адже суперечить попередньому негативному контексту. Автор тексту таким чином натякає на певний дисонанс у реакцiї спортсменки, викликаючи у читача сумнiв у щиростi цiєї заяви. Iронiя пiдсилюється контекстом: перед цим Ермосо висловлювала своє обурення, а тепер виправдовує дiю. Такий стилiстичний прийом додає тексту багатозначностi й змушує замислитися над можливим тиском або зовнiшнiми чинниками. У результатi, використання iронiї збагачує текст, робить його багатоплановим i додає тонкого експресивного пiдтексту.

Приклад 6 (метафора):

Оригiнал: «Sự khác biệt văn hóa giữa quan chức châu Âu và Úc hiện ra thật rõ khi ông Rubiales hôn, còn Thủ tướng Úc Anthony Albanese chỉ bắt tay các nữ cầu thủ.»

Переклад: «Культурна рiзниця мiж чиновниками Європи й Австралiї постає дуже чiтко, коли Рубiалес цiлує, а прем'єр Австралiї Альбанезе лише тисне руки футболiсткам.» [BBC Tiếng Việt, 2023].

У цьому прикладi метафоричний вираз «hiện ra thật rõ» («постає чiтко») використовується для того, щоб передати процес розкриття прихованої культурної рiзницi. Така метафора додає тексту динамiчностi й створює уявний образ прозрiння або раптового вiдкриття. Стилiстичний прийом викликає у читача вiзуальнi асоцiацiї, робить текст більш насиченим i експресивним. Завдяки метафорi акцентується на тому, що культурний розрив не просто iснує,

а стає явним і вражаючим для спостерігача. Таким чином, троп додає тексту виразності й стимулює читацьку увагу.

2.3. Аналіз експресивних засобів у газеті «Thanh Niên»

Газета «Thanh Niên» (в'єтнам. «Báo Thanh Niên», що в перекладі означає «Газета молоді») — одне з найвпливовіших і найпопулярніших щоденних видань В'єтнаму, що виходить у місті Хошимін. Заснована як офіційний друкований орган В'єтнамського союзу молоді (Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam), газета зберігає тісний зв'язок із проблемами й прагненнями молодого покоління, водночас залишаючись відкритою до всіх верств суспільства. У 2009 році вона посіла друге місце серед найбільш тиражованих газет країни, досягнувши середнього щоденного накладу у 300 тисяч примірників, що підкреслює її значний вплив на медіапростір і громадську думку.

Публікації «Thanh Niên» охоплюють широкий спектр тем — від новин політичного життя й економічних реформ до актуальних соціальних проблем, культурних подій і спортивних досягнень. При цьому редакційна політика видання має яскраво виражений соціально орієнтований характер: значна увага приділяється питанням освіти, працевлаштування молоді, розвитку молодіжного руху, а також волонтерським ініціативам і боротьбі з бідністю.

Така тематична спрямованість визначає тон і стиль подачі інформації — текст завжди намагається не тільки інформувати, а й мобілізувати молодь до активного життя та участі в розбудові країни.

Як офіційний друкований орган молодіжного союзу, «Thanh Niên» прагне розвивати громадянську свідомість і культивувати патріотичні цінності у молодого покоління. Видання активно реагує на події у світі й у В'єтнамі, відображаючи широкий спектр поглядів, залучаючи коментарі експертів і представників громадянського суспільства. Своєю багатоплановістю й високим рівнем залученості до соціально важливих проблем газета здобула довіру й лояльність численних читачів, що забезпечує її тривалу популярність навіть у добу цифрових медіа.

У контексті аналізу тексту, обраного з ресурсу «Thanh Niên», варто зазначити, що його мова й експресивність значною мірою відображають специфіку видання. Характерний для цього медіа стиль поєднує чітку інформаційну насиченість із засобами емоційного й стилістичного впливу. Уживані лексичні й синтаксичні засоби експресивності — метафори, гіперболи, риторичні запитання, повтори — не тільки привертають увагу читача, а й надають текстам додаткової емоційної глибини, чітко окреслюючи проблематику й позицію видання.

2.3.1 Лексичні засоби експресивності

Приклад 1:

Оригінал: «Do sự hờn nhiên, vui vẻ quá mức trong công việc mà cụm từ “thế hệ cột nhà” trở nên phổ biến, được dùng để tiếp cận công việc bằng lối nhìn hài hước, mỉa mai hoặc châm biếm.»

Переклад: «Через надмірну безтурботність і радісність у роботі термін «покоління cột nhà» став поширеним, його використовують для опису підходу до роботи у гумористичному, саркастичному або насмішливому ключі.» [Thanh Niên, 2025].

Тут використано вираз «hờn nhiên, vui vẻ quá mức» («надмірна безтурботність і радісність»), що є лексичним засобом для створення експресивного забарвлення. Завдяки йому текст набуває оціночного відтінку, який викликає у читача сильний емоційний відгук — здивування або навіть осуд. Автор навмисно акцентує на перебільшенні, додаючи «quá mức», що підсилює експресію. Лексема «cột nhà» сама по собі має розмовно-знижений стиль, додаючи тексту розкутості й навіть деякої фамільярності. У поєднанні ці лексичні засоби показують багатство виражальних можливостей в'єтнамської мови, яка дозволяє стигматизувати явище й одночасно зробити його об'єктом гумору та критики.

Приклад 2:

Оригінал: «Sự thoải mái là một cách phản ứng với áp lực, là lá chắn bảo vệ tâm lý trước những căng thẳng vốn đầy rẫy trong môi trường lao động hiện đại.»

Переклад: «Невимушеність — це спосіб реагування на тиск, своєрідний психологічний щит від стресу, яким насичене сучасне робоче середовище.» [Thanh Niên, 2025].

У цьому реченні експресивна лексема «lá chắn bảo vệ tâm lý» («психологічний щит») створює образ захисту, використовуючи метафоричне значення. Така метафора додає тексту виразності й змушує читача уявляти невимушеність як щось, що фізично захищає працівника від стресу. Лексичний вибір «căng thẳng vốn đầy rẫy» («стрес, яким насичений») додає драматизму й підсилює образ ворожого середовища. Таким чином, ця лексика має виразний емоційний заряд, що допомагає сприйняти текст на глибшому рівні й викликає у читача співчуття або розуміння.

2.3.2. Морфологічні та словотвірні засоби експресивності

Приклад 3:

Оригінал: «Thế hệ cột nhà, một cụm từ trở thành xu hướng những ngày gần đây.»

Переклад: «Покоління cột nhà — словосполучення, що стало трендом останнім часом.» [Thanh Niên, 2025].

Тут акцентовано увагу на словотворенні «cột nhà» як складному утворенні, яке поєднує два короткі склади для створення одного яскравого експресивного поняття. Морфологічна структура слова додає розмовного забарвлення, підсилюючи сприйняття терміна як щось свіже й дещо провокаційне. У тексті також вжито іменник «xu hướng» («тренд»), що морфологічно позначає явище як тимчасове, популярне й сучасне. Таким чином, словотворчі засоби допомагають чітко позначити нове явище й надати йому значимості у медійному просторі.

2.3.3. Синтаксичні засоби експресивності

Приклад 4:

Оригінал: «Mặt trái là khi sự cợt nhả trở thành một cơ chế phòng vệ cực đoan dẫn đến việc né tránh trách nhiệm, né tránh đối thoại nghiêm túc, và làm loãng tinh thần chuyên nghiệp.»

Переклад: «Негативний бік у тому, що коли легковажність стає радикальним захисним механізмом, це призводить до ухилення від відповідальності, уникнення серйозного діалогу та розмивання професійного духу.» [Thanh Niên, 2025].

Тут використано синтаксичний паралелізм у вигляді повторюваної структури «né tránh ..., né tránh ..., và làm loãng ...» («уникати ..., уникати ..., розмивати ...»), що підсилює ритмічність і додає тексту напруженої експресії. Така конструкція акцентує на численних негативних наслідках «cợt nhả» й логічно зв'язує їх у послідовний ряд. Автор також застосовує підрядне речення часу «khi sự cợt nhả trở thành...», яке додає драматизму й демонструє умовний, небезпечний розвиток подій. Завдяки цьому синтаксичному засобу текст звучить аргументовано й переконливо, викликаючи у читача розуміння масштабів проблеми.

2.3.4. Стилiстичні фігури й тропи

Приклад 5 (метафора):

Оригінал: «Sự thoải mái là một cách phản ứng với áp lực, là lá chắn bảo vệ tâm lý trước những căng thẳng vốn đầy rẫy trong môi trường lao động hiện đại.»

Переклад: «Невимушеність — це спосіб реагування на тиск, своєрідний психологічний щит від стресу, яким насичене сучасне робоче середовище.» [Thanh Niên, 2025].

Метафора «lá chắn bảo vệ tâm lý» («психологічний щит») додає тексту експресивної насиченості й створює зоровий образ захисту, що викликає у читача чітке уявлення про небезпеку зовнішнього середовища. Такий стилістичний троп підсилює враження, що легковажність має функціональне навантаження й слугує своєрідним бар'єром для психіки. Вживання метафори дозволяє поглибити розуміння психологічного аспекту й емоційного виміру

теми. Таким чином, текст звучить яскравіше й багатше, а використаний троп спрацьовує на емоційний інтелект адресата, викликаючи у нього сильний відгук.

Приклад 6 (іронія):

Оригінал: «Nhiều bạn bây giờ cứ nghĩ hơi hụt thiếu đứng đắn có nghĩa là lạc quan yêu đời.»

Переклад: «Багато молодих людей нині вважають, що поверхневність і легковажність означають життєрадісність і любов до життя.» [Thanh Niên, 2025].

Тут використана іронія, яка протиставляє два поняття — «поверхневність» і «життєрадісність» — у несподіваній манері. Автор навмисно зводить ці різні за змістом якості до спільного знаменника, що додає тексту саркастичного забарвлення. Завдяки цьому створюється гумористичний, але водночас критичний тон, який спонукає читача переосмислити своє ставлення до явища. Такий стилістичний засіб поглиблює проблематику тексту, робить його більш багатошаровим і додає йому тонкого експресивного звучання. Іронія дозволяє розкрити суперечність у сприйнятті нової «трендової» риси сучасного покоління.

Висновки до другого розділу

У процесі практичного аналізу текстів в'єтнамських та міжнародних медіаресурсів було розкрито багатогранність застосування експресивних засобів у сучасному медіапросторі та окреслено важливість таких засобів для досягнення прагматичних, комунікативних і стилістичних цілей. Кожне з розглянутих видань – «BBC», «Thanh Niên», «Tuổi Trẻ» та інші – демонструє власний набір виразних технік, що залежать від цільової аудиторії, тематичного фокусу й жанрової специфіки. Практичний розділ засвідчив, що медіаекспресивність сьогодні є надзвичайно гнучким та багат шаровим явищем, здатним адаптуватися до найрізноманітніших комунікативних контекстів.

Наприклад, аналіз текстів «BBC» показав прагнення цієї платформи до суворого, об'єктивного викладу інформації, де експресія реалізується переважно за рахунок лексичної точності, використання нейтрального стилю та стриманих стилістичних засобів. Разом із тим навіть у такому типово інформаційному медіа зустрічаються метафори або іронічні вставки, що додають текстам людяності й привабливості для широкої міжнародної аудиторії. На противагу цьому «Thanh Niên» як в'єтнамське медіа звертається до більш експресивного словника й стилістичних тропів, прагнучи викликати сильний емоційний відгук, наголосити на значущості подій для локального контексту. Ця платформа активно використовує розмовні вирази, метафоричні конструкції та риторичні питання, створюючи відчуття безпосереднього діалогу з читачем, що робить її більш наближеною до повсякденного мовлення.

Натомість «Tuổi Trẻ» демонструє тонкий баланс між об'єктивним інформуванням і вираженням позиції, додаючи елементи художньої експресії для емоційного впливу. Особливістю цього видання є розгорнуті метафори, насичений синтаксичний ритм, використання парцеляції й повторів для підсилення ключових акцентів. Таким чином, кожна платформа застосовує експресивні засоби відповідно до своєї редакційної політики, цінностей і стилю, формуючи унікальний дискурс, що впливає на сприйняття й оцінку подій аудиторією.

Практичний аналіз також показав важливість жанрової розмаїтості медіатекстів, адже кожний жанр – новинна замітка, аналітична стаття, репортаж, коментар чи інтерв'ю – має власні комунікативні стратегії та експресивні інструменти. У коротких повідомленнях, що прагнуть оперативності й лаконічності, експресія виявляється у доборі влучного дієслова або експресивного прикметника. У розгорнутих аналітичних текстах, навпаки, з'являється більше можливостей для метафоричного осмислення проблеми, побудови розгорнутих порівнянь, стилістичних повторів і риторичних запитань. Таким чином, характер медіатексту безпосередньо впливає на добір експресивних засобів і ступінь їхнього насичення.

Ще одним важливим результатом дослідження є розуміння ролі експресивних засобів у формуванні громадської думки й управлінні емоційним тлом медіаповідомлень. Виділені приклади демонструють, що вдале використання емоційно забарвленої лексики або стилістичних тропів допомагає привернути увагу аудиторії, підкреслити значущість проблеми, викликати співпереживання або обурення. У цьому контексті експресія стає своєрідним «інструментом впливу» на читацьку аудиторію, надаючи повідомленню більшої переконливості та формуючи уявлення про явище у заданому ракурсі.

Варто зазначити й специфіку в'єтнамського медіадискурсу, що полягає у вільному поєднанні розмовного мовлення, діалектизмів, неологізмів і навіть іншомовних запозичень для розширення експресивного потенціалу текстів.

Підсумовуючи, проведений аналіз текстів BBC, Thanh Niên, Tuổi Trẻ та інших видань показав, що кожне медіа розробляє власний стиль експресивного впливу, враховуючи соціокультурний контекст, тематику й очікування цільової аудиторії. Усі розглянуті медіа прагнуть викликати інтерес, емоційний відгук і роздуми у читачів, тому активно послуговуються багатим арсеналом лексико-семантичних, синтаксичних і стилістичних засобів експресивності. Такий підхід є невіддільною частиною сучасного медіапростору, адже експресивність робить комунікацію більш насиченою, переконливою й різноплановою, а отже,

ефективніше виконує як інформативну, так і прагматичну функцію у суспільстві.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження містить теоретичний і практичний аспекти вивчення засобів експресивності у текстах в'єтнамських онлайн-медіа, що дозволяє комплексно осмислити особливості мовної експресії в сучасному медіапросторі.

Результати першої теоретичної частини роботи базуються на аналізі лінгвістичних і стилістичних концепцій експресивності. Було систематизовано класифікацію засобів експресивності, яка включає лексичні, морфологічні, синтаксичні та стилістичні засоби. Зокрема, виявлено, що лексичні засоби охоплюють широкий спектр емоційно забарвлених слів, синонімів, неологізмів, що сприяють передачі індивідуальних і культурних відтінків значення. Морфологічні та словотвірні засоби забезпечують гнучкість мовної структури, дозволяючи створювати нові форми із експресивним забарвленням. Синтаксичні засоби, такі як інверсія, парцеляція, повтори, вигуки, риторичні питання, сприяють підсиленню емоційного ефекту та динаміки мовлення. Стилiстичні фігури і тропи — метафора, гіпербола, іронія, метонімія, алітерація — виявляють художню виразність та глибину змісту тексту. Особливу увагу було приділено специфіці медіатекстів як лінгвістичного об'єкта, що відзначається жанровою різноманітністю, гнучкістю стилістичних засобів і важливою роллю експресивності у формуванні емоційного контакту з аудиторією. Аналіз також включав типологічні та соціокультурні особливості в'єтнамської мови, зокрема використання діалектизмів, сленгу та гібридної лексики, що розширює експресивні можливості медіатекстів.

Практична частина дослідження була спрямована на виявлення та класифікацію засобів експресивності в реальних текстах провідних в'єтнамських онлайн-медіа, таких як «Thanh Niên», «Tuổi Trẻ», а також міжнародних медіаресурсів, наприклад «BBC Tiếng Việt». Встановлено, що

кожне медіа має свої особливості у виборі та інтенсивності використання експресивних засобів, що пов'язано із специфікою цільової аудиторії, жанровою спрямованістю і стилістичною політикою видання. Зокрема, в'єтнамські ресурси демонструють вищу емоційну насиченість текстів за допомогою епітетів, метафор, повторів і сленгових елементів, що підвищує залученість молодшої аудиторії та формує більш динамічний стиль викладу. У той же час «BBC Tiếng Việt» орієнтований на більш стриманий, об'єктивний стиль із помірним використанням експресивних прийомів, що відповідає інформаційному формату і міжнародним стандартам.

Дослідження підтвердило, що засоби експресивності виконують не лише функцію передачі емоцій і оцінок, а й слугують інструментом формування ставлення споживача до подій, персонажів і тем, що висвітлюються у медіа. Вони допомагають підтримувати комунікативний зв'язок між автором і аудиторією, підсилюють інформаційний вплив, а також сприяють створенню певного іміджу медіа.

Наукова новизна роботи полягає у систематичному дослідженні експресивних засобів у контексті сучасних в'єтнамських онлайн-медіа, поєднанні лінгвістичної теорії з емпіричним аналізом реальних текстів, а також у виявленні жанрових і стилістичних особливостей медіатекстів різних видань. Практична цінність результатів полягає в можливості їх використання для удосконалення редакційної політики медіа, навчання майбутніх журналістів та лінгвістів, а також для розробки методичних матеріалів з медіалінгвістики.

Рекомендується подальше вивчення засобів експресивності у різноманітних типах медіатекстів, зокрема в аудіовізуальних та інтерактивних форматах, а також розширення досліджень на інші мови і культурні контексти для глибшого розуміння універсальних і специфічних тенденцій мовної експресії у глобальному медіапросторі.

Таким чином, виконана робота суттєво розширює наукове розуміння експресивності у в'єтнамських онлайн-медіа і відкриває нові можливості для

подальших досліджень у сфері медіалінгвістики, стилістики та комунікативних практик.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баган М. П. Експресивність сучасного українськомовного наукового дискурсу: межі можливого. *Messenger of Kyiv National Linguistic University. Series Philology*. 2017. 20 (1). С. 9–17.
2. Бойко Н. І. Типи лексичної експресивності в українській літературній мові // *Мовознавство*. 2002. № 2–33. С. 10–21.
3. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика: Семантичний лексикографічний і функціональний аспекти. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2005. 550 с.
4. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика: проблеми семантики і функціонування: автореф. дис. д-ра філол. наук. Київ: Наукова думка, 2006. 36 с.
5. Бурячок А. А. Оцінна лексика в українській літературній мові // *Українське усне літературне мовлення*. Київ: Наук. думка, 1967. С. 76–83.
6. Борисов В. А. Лінгвокомунікативний аспект українського мовознавчого дискурсу: автореф. дис. канд. філол. наук. Харків, 2011. 20 с.
7. Вахітова Г. В. Способи передачі внутрішньої експресивності тексту: автореф. дис. кандидата філол. наук. Уфа, 2007. 30 с.
8. Войтенко К. Експресивність у лінгвістичних студіях // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»*. Вип. 19. 2013. С. 31–34.
9. Вікторівна Холявко І. Засоби експресивності в українських мовознавчих наукових статтях // *Львівський філологічний часопис*. 2020. № 8. С. 185–190.
10. Вікторівна Холявко І. Засоби експресивності в українських мовознавчих наукових статтях. URL: <https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/philology/article/view/1995>
11. Галаур С. Диференційні параметри експресем та регулятем у художньому тексті // *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. 2018. Вип. 4. С. 20–32.
12. Галкина-Федорук Е. М. Об экспрессивности и эмоциональности в языке // *Сборник статей по языкознанию*. Москва: Советская энциклопедия, 1958. 42 с.
13. Гімалетдінова Г. К. Суфіксація як засіб створення експресивності прикметників в англійській мові // *Мова і методи його викладання*. Казанський держ. ун-т, 2001. 28 с.
14. Городенська К. Г. Словотвірна структура слова / Кравченко М. В., Городенська К. Г. Київ: Академія, 1981. 324 с.

15. Денисенко З. М. Лексико-словотвірні засоби передачі експресивності в казках І. Франка та І. Андрусяка, 2016. URL: <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/figurative-language-examples>
16. Дмитро Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Луганськ: Альма-матер, 2005. 400 с.
17. Євтушина Т., Безенко А. Питальні речення як експресивний засіб актуалізації уваги в заголовках газети «Чорноморські новини». Збірник тез доповідей міжнародної конференції. Одеса, 2021. С. 60–63.
18. Ідзьо М. В. Мовні засоби експресивізації в текстах сучасних польських ЗМІ: дис. канд. філол. наук. Київ: Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні, 2016. 222 с.
19. Ірина Вікторівна Холявко. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/philology/article/view/1995>
20. Калита О. М. Синтаксичні структури з експресивним компонентом у науковому тексті Івана Огієнка. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта XII. 2015. С. 133–138.
21. Карпусенко Н. В. Німецькомовний науково-лінгвістичний текст і дискурс: лінгвостилістичний та прагматичний аспекти : автореф. дис. канд. філол. наук. Харків, 2011. 19 с.
22. Коваль Т. Л. Засоби експресивізації українського газетного дискурсу початку ХХІ ст.: дис. канд. філол. наук. Херсон, 2011. 203 с.
23. Кочукова Н. Трансформовані словосполучення в мові української преси: На матеріалі укр. преси кінця ХХ – ХХІ ст. Київ: Унів. вид-во «Пульсари», 2005. 165 с.
24. Ковальова К., Савицька Л. Експресивність онлайн-медіа 2023. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30358>
25. К. Й. Баюн. Експресивність як мовна та мовленнєва категорія. Житомирський держ. ун-т ім. І. Франка.
26. Мінкова О. Експресивний потенціал засобів вторинної номінації в мові новітньої української публіцистики: монографія. Мелітополь: Вид. будинок ММД, 2012. 176 с.
27. Моштак О. В. Емоційний та експресивний аспекти змісту пейоративної одиниці // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. 2014. Вип. 36. 187–190 с.
28. Ніколаєнко Л. І. Оцінка в мовній концептуалізації емоцій групи «Співчуття» // Мовознавство. 2016. № 3. С. 32-40.
29. Овсієнко А. С. Метафора в сучасному мовознавстві: тлумачення та класифікація // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2018. Вип. 32. 105-110 с.
30. Присяжнюк Л. Ф. Особливості характеру співвідношення порівняння та метафори. Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. Івана Франка. 2004. С. 254-258.

31. Прокопенко Н. М. До питання про лінгвістичну сутність експресії. Філологічні трактати. 2015. Т. 7, № 4. С. 54-58.
32. Помирча С. В. Експресивна лексика як особливе та специфічне явище української літературної мови // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог, 2019. Вип. 7(75). С. 129–131.
33. Пилипчук В. І. До питання про функціональні властивості фразеологічних одиниць // Мовознавство. 1980. № 5. С. 66–69.
34. Русанівський В. М. Структура лексичної і граматичної семантики. Київ: Наук. думка, 1988. 236 с.
35. Рудницька Л. І. Роль фразеологічних одиниць у формуванні й розгортанні контексту. 2004. № 53. С. 17-20.
36. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-Київ, 2011. 844 с.
37. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2006. 716 с.
38. Сизоненко Н. М. Синтаксичні засоби експресивності, 2024. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/bitstreams/e7830fcd-d73d-4f7a-93ea-d62950c65efd/download>
39. Славинський Я. К. Теорія поетичної мови // Структуралізм: «за» и «против». Москва: Прогресс, 1975. С. 256–276.
40. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. Ділові проекти: підручник з ділової англ. мови для студентів. Вінниця: Нова книга, 2007. 88 с.
41. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Київ: Фірма «ІНКОС», 2006. 248 с.
42. Тригуб Н. С. Поняття «експресивність» у сучасній лінгвістиці. Суми: Вид-во СумДПУ, 2013. 372 с.
43. Холявко І. Засоби експресивності в українських мовознавчих наукових статтях // Львівський філологічний часопис. 2020. № 8. С. 185–190.
44. Чабаненко В. А. Основи мовної експресії. Київ: Вища школа, 1984. 168 с.
45. Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови: монографія. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 351 с.
46. Чайковська Є. Ю. Поняття «емотивність» та «експресивність» у мові науки // Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи. Київ: Логос, 2012. С. 279–287.
47. Чечель О. М. Науковий текст як одиниця лінгвістичного дослідження // Наукові записки Вінницького національного аграрного університету. 2013. Вип. 1. С. 153.
48. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 420 с.
49. Якобсон Р. Лінгвістика и поезика // Структуралізм: «за» и «против». Москва: Прогресс, 1975. С. 193–230.
50. Bally Ch. Stylistyka Bally'ego. Wybór tekstów / Red. M. R. Mayenowa. Warszawa: Państwowe Wyd-wo Naukowe, 1966. S. 110–149.

51. Cottrell S. *Critical Thinking Skills Developing Effective Analysis and Argument*. Palgrave Macmillan, 2005.
52. Daum Andreas W. *Alexander von Humboldt*. München, 2019. 128 s.
53. Ellis R. Learning to communicate in the classroom: A study of two learners' requests. *Studies in Second Language Acquisition*, 1992.
54. Eskildson S. Constructing another language: Usage-based linguistics in second language acquisition. *Applied Linguistics*, 2009.
55. Humboldt Wilhelm von. *Ausgewählte Schriften*. Zenodot Verlagsgesellschaft, 2014. 88 s.
56. Pomerantz A., Bell N. Learning to play, playing to learn: FL learners as multicompetent language users. *Applied Linguistics*, 2007.
57. Richards J. C., Rodgers T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. 2nd ed. CUP, 2005. 279 p.
58. Rühling Lutz. *Psychologische Zugänge. Grundzüge der Literaturwissenschaft*. München, 2001. P. 479–497.
59. Strapparava C., Mihalcea R. SemEval-2007 Task 14: Affective Text. *Proceedings of the 4th International Workshop on Semantic Evaluations (SemEval-2007)*. Prague, 2007. pp. 70–74.
60. Một cuộc đời khác ở California Thời sự quốc tế Quân Anh, 2025. URL: <https://cuoituan.tuoitre.vn/mot-cuoc-doi-dau-khac-o-california-20250613112045105.htm>
61. Tuổi Trẻ Wikipedia. URL: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Tu%E1%BB%95i_Tr%E1%BA%BBf
62. Thanh Niên Wikipedia. URL: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Thanh_Ni%C3%AAn
63. Bảo Khôi 'Thế hệ cột nhà' gia nhập thị trường lao động - Cơ hội hay thách thức? URL: <https://thanhnien.vn/the-he-cot-nha-gia-nhap-thi-truong-lao-dong-co-hoi-hay-thach-thuc-185250405164214051.htm>
64. Tuổi Trẻ Online, 2025. URL: <https://cuoituan.tuoitre.vn/>
65. BBC sport: Sếp bóng đá Tây Ban Nha bị lên án vì hôn môi nữ cầu thủ Jenni Hermoso. 21.08.2023. URL: <https://www.bbc.com/vietnamese/sport-66574532>
66. Emotion Recognition for Vietnamese Social Media Text (Anh Hà Vân Vòng et al., 2020). URL: https://www.researchgate.net/profile/Kiet-Nguyen-14/publication/342618463_Emotion_Recognition_for_Vietnamese_Social_Media_Text/links/5f4a2c3792851c6cfd8d18c/Emotion-Recognition-for-Vietnamese-Social-Media-Text.pdf?_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIn19